

CEDR (58) *sb m*

cedr (7), **ceder** (2), **cedrus** (7), **cedron** (2), *cedr a. ceder a. cedrus* (40); *cedr Murm, Mymer*¹, *Leop* (2), *BibRadz* (2), *BudBib*; *ceder KołakSzczęśl, GrabowSet*; *cedrus OpecŻyw, WróbŻółt* (3), *LubPs* (2), *RejPos*; *cedron RejPs* (2).

e jasne; cedron z tekstu nie oznaczającego ó.

sg N cedr (16). ◇ *G cedru* (2). ◇ *D cedrowi* (2). ◇ *A cedr* (2). ◇ *I cedr(e)m* (6); *-(e)m* (5), *-ęm* (1); *-(e)m*: *-ęm BudBib* (1 : 1). ◇ *pl N cedry* (3), *cedrowie* (2); *-y BudBib*; *-owie BielKron*; *-y* : *-owie LubPs* (2 : 1). ◇ *G cedrów* (5); *-ów* (2), *-(o)w* (3). ◇ *D cedróm* (3); *-óm* : *-om KochPs* (1 : 1), *-(o)m* (1). ◇ *A cedry* (15). ◇ *I cedrami* (1). ◇ *L cedrach* (1).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVII – XVIII w.

*Cedrus Libani Barr. (Rost); drzewo iglaste; cedrus Murm, Mymer*¹, *Cn [cedrus – cedrowe drzewo jest barzo proste, a nigdy nie prochnieje, a nie tak łatwo gnije. Mącz 45c; cedrus – cedrowe drzewo Calep]* (58) : *Murm* 107; *Mymer*¹ 20v; *WróbŻółt* 17, 79/11, ff4v; *Śprawniwy [...] będzie rofferzon iako piękny Cedron ná pułfczy RejPs* 137v, 152v; *Iuż ich lator[oł]ki yako Cedrowye Boży Ná wyzłłá wyrołły LubPs* S3v, V2, ff3v *marg*; *Coż álbo będziefz Krolował/ że fie przyrownywałz Cedrowi? Leop Ier* 22/15, *Ps* 28/5, *Eccli* 50/14, *Is* 41/20, *Ier* 22/24, *Zach* 11/2; *Cedr drzewo ieft wyłokie/ ktore nie botfieie BibRadz* I 88d *marg*, *Is* 41/19, *Ez* 17/23; *BielKron* 42v, 448v; *RejPos* 126v; *Zoštáwilo fie słowo hebreyskie że ie roznie przekłádáią/ inszy cedrém inszy sołną/ inszy iodłá álbo świerkiem. BudBib* I 3d *marg*, *Ps* 28/5, 148/9, *Is* 44/14, *Zach* 11/2, *Eccli* 50/12; *Góry wielkie niezmiersoné cieniem fwym zákrylá/ A wyłokich gáłęziámy Cedrów doštápiłá. KochPs* 121, 40, 106; *LatHar* 347; *Sprawniwy człowiek [...] iako Ceder y Lyban rofkrzewi fie. KołakSzczęśl* B3v.

Wyrażenie: »cedr libański, Libanu, Lewana itp.« = cedrus Libani Vulg, PolAnt [szyk 11 : 2] (13): OpecŻyw 182v; *żłomi pan bog Cedri Libanu. WróbŻółt* 28/5, 103/16; *Cedry Libańskie ktore są ręką Páńfką wżeżepiony LubPs* X5v, G4v; *Leop Ps* 28/5; *BielKron* 178; *BudBib Ps* 28/5, *Is* 2/13; *Táz wilgotność y láfy żywi niezmiersoné/ Y Cedry ná Libanie twą ręką szczepioné. KochPs* 155, 54, 140; *SkarKaz* 80a.

a. Drewno cedrowe (12) : *kupcy twoi zrozliczną kupią/ z Sztukámi Hiácintu/ y odmiennych másci/ y kóztownych towarów/ [...] y Cedry też mieli w towarzech fwoich. Leop Ez* 27/24, *Is* 9/10, *Zach* 11/1; *Mieyfce Modlithwy we wnątrz było wzdłuz ná dwádziefciá łokci [...]* y opráwił ie złotem fcyrem/ á ołtharz cedrem. *BibRadz* 3.Reg 6/20, 3.Reg 6/9, 18; *drzewo Szyttymowe. (marg) Szyttym drzewo ktore niektorzi Cedrem/ á ini iodłá/ drudzy drzewem nigdy niebotwieiącym przekłádáią, (-) BudBib Ex* 25/5, 2.Par 1/15, *Is* 9/10, I 349b *marg*, *Zach* 11/1; *GrabowSet* N3v.

W Bibliach i tekstach na podłożu biblijnym porównanie czyjejs wielkości, siły, piękna do odpowiednich przymiotów cedru (9).

Cf CEDRZYNA